

Posudek konzultanta k diplomové práci

Jméno a příjmení diplomanta: **Petr Kmínek**

Název práce: **Nelegální práce a její postih**

Datum odevzdání práce v listinné podobě: **1. září 2015**. Elektronicky byla práce odevzdána dne 27. srpna 2015.

Konzultace

Diplomant práci s vedoucím několikrát konzultoval. Vedoucím vznesené připomínky a podněty byly v několika směrech diplomantem v textu reflektovány.

Podobnost práce s jinými dokumenty

K práci byl vyhotoven protokol o podobnosti závěrečné práce s jinými dokumenty o 5022 stranách. Práce vykazuje podobnost s 300 dokumenty. Ve všech případech se jedná o podobnost menší než 5%. Zpravidla je vykazována shodnost s informačními zdroji, které odkazují na právní úpravu – v řadě případů se protokol odkazuje na dikci právních předpisů, které autor v práci cituje, resp. s nimiž autor v práci dále pracuje.

Ke struktuře práce a její logické stavbě

Práce se sestává, včetně úvodu a závěru, celkem z 63 stran. Práce je rozdělena do pěti kapitol, které na sebe zpravidla vzájemně navazují, přičemž však každá z kapitol tvoří sama o sobě v jistém směru ucelený blok textu, když krom charakteristiky problému, vymezení pojmosloví atp., obsahuje taktéž shrnutí, v němž diplomant zpravidla uvádí i své postoje, včetně úvah *de lege ferenda*. Byť není taková struktura textu pravidlem, pro tento případ s ohledem na způsob zpracování nelze mít zásadnějších připomínek.

Předložená práce je s přihlédnutím ke svému rozsahu odpovídajícím způsobem rozčleněna.

Logická stavba práce je dobrá.

K jazykové úrovni a použitým metodám zpracování

Práce je sepsána v českém jazyce. Po jazykové stránce ji lze hodnotit i přes občasné nedostatky (např. str. 4 v prvním odstavci, stejně jako v odstavci čtvrtém schází ve větě slovo, podobně na str. 39 v prvním odstavci autor zřejmě míní „zákaz nucení k sebeobviňování“, resp. z hlediska poučovací povinnosti kontrolujícího spíše „právo odmítnout aktivní součinnost, mohla-li by osoba způsobit nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké“) za zdařilou.

Práce je zpracována běžnými metodami.

Práce byla zpracována za užití širokého okruhu pramenů.

K obsahové stránce

Z obsahového hlediska se autor věnuje aktuální problematice nelegální práce a jejímu postihu.

V úvodní kapitole se diplomant zabývá pojmem závislé práce. V návaznosti na předmět svého zkoumání, vycházejí ze skutečnosti, že nelegální práce je (z části) v zákoně o zaměstnanosti definována v kontradikci k pojmu závislé práce, diplomant vychází z jak dřívější, tak ze stávající legální definice závislé práce. V rámci svého pojednání poukazuje i na judikaturu vysokých soudů.

Ve druhé kapitole se autor zabývá samotným pojmem nelegální práce. Poukazuje na jeho šíři a připomíná historii švarcsystému. Spolu s tím autor poukazuje i na bezsmluvní práci, aby následně analyzoval možné negativní dopady jednotlivých forem nelegální práce. Konečně diplomant věnuje pozornost i nelegálnímu zaměstnávání cizinců.

V rámci třetí kapitoly se autor zabývá kontrolní činností orgánů veřejné moci vztahující se k nelegální práci.

Předposlední kapitola, jež staví na předchozím výkladu k pojmu nelegální práce a na pojednání o kontrolních procesech v kapitole třetí, je věnována právnímu postihu nelegální práce. Konkrétně zde diplomant poukazuje zejména na veřejnoprávní úpravu v rámci správního práva trestního, tedy na přestupky a správní delikty. Je škoda, že v rámci této kapitoly autor nevyužil prostor a více se nezaměřil i na právní úpravu trestního práva, konkrétně zejména na trestní odpovědnost právnických osob a její prevenci v této oblasti – autor kupříkladu mohl zmapovat, zda v souvislosti s umožněním výkonu nelegální práce již byla právnická osoba stíhána a případně s jakým výsledkem, resp. pokud by stíhána byla, jaké by mohlo mít rozhodnutí o spáchání trestného činu konkrétní důsledky.

Pátá kapitola je věnována statistickým informacím souvisejícím s nelegální prací.

V závěru pak diplomant ve stručnosti shrnuje učiněné závěry.

Výhrady a připomínky

K práci lze formulovat tyto výhrady a připomínky.

- z formálního hlediska lze poukázat na to, že autor v rámci kolektivních monografií neodkazuje na konkrétního autora;
- schází větší apel na ústavněprávní aspekty problematiky;
- lze mít jistou pochybu stran závěru o větší škodlivosti (str. 20 a 21) bezsmluvní práce, resp. tento závěr platí dle všeho jen tehdy, nazírají-li se oba instituty z hlediska celého právního řádu České republiky. Z hlediska právní úpravy pracovněprávních vztahů však tento předpoklad dle všeho již nutně neplatí;
- autor mohl blíže analyzovat z hlediska sankčního aparátu navázaného na nelegální práci například dopad prokázaného výkonu nelegální práce na uchazeče o zaměstnání (ust. § 30 ZamZ), dopad na zaměstnavatele mající zájem realizovat chráněná pracovní místa a zaměstnávání osob se zdravotním postižením (ust. § 75 a násl. ZamZ), resp. význam nelegální práce z hlediska nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Stejně se tak mohl blíže vyjádřit i k dalším postihům, jak jsou specifikovány například v ust. § 141b ZamZ;

Diplomant prokázal v problematice dobrou orientaci. Autorovy úvahy *de lege ferenda*, resp. jejich možná reflexe z hlediska praxe naráží zejména na nedostatečné společenské předpoklady jím navrhovaných řešení, což však není pro konečné hodnocení významné.

Práci lze doporučit k obhajobě, neboť splňuje předpoklady kladené na příslušný druh kvalifikační práce Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze, s navrženým klasifikačním stupněm výborně až velmi dobře dle výsledku ústní obhajoby.

Otázky k obhajobě

Diplomant by se při ústní obhajobě mohl vyjádřit k těmto otázkám:

- 1) Autor by mohl vysvětlit své konstatování na str. 3, dle něž ust. § 3 ZPr určuje, která práce nemůže být považována za závislou, což má do jisté míry dle mínění diplomanta omezit užívání švarcsystému;
- 2) Autor by mohl blíže objasnit své závěry ze str. 10 stran aplikace ust. § 74 ZPr;
- 3) Autor by mohl blíže objasnit své závěry na str. 20 ve směru k větší zaměstnanosti;
- 4) Autor by se mohl vyjádřit k otázce, jaká je v současné době dle jeho mínění spodní hranice sankce za výkon nelegální práce a jaká by dle jeho mínění měla být;
- 5) Autor by mohl prezentovat své úvahy z hlediska efektivní prevence nelegálního zaměstnávání s ohledem na stávající socioekonomickou situaci a její pravděpodobný vývoj.

V Praze dne 5. srpna 2015

JUDr. Jakub Morávek, Ph.D.
konzultant